



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. I. Verior & probabilior sententia duplici conclusione stabilitur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

ARTICULUS II.

*An in visione beata datur, vel possit dari
verbum creatum?*

36 **I**n huius difficultatis resolutione tres reperio
Auctorum sententias. Prima asserit de facto
dari in visione beatifica verbum creatum, pro-
ductum à beato: non tamen negat posse Deum
gerere vices verbi, & uniri cum intellectu beati
per modum termini ultimi intellectionis. Pro
hac sententia citantur Capreolus, Ferrarjensis,
Sylvester, Torres, & alii, quos refert & sequit-
ur Ildaphonius Michael Zamorensis, tomo 1. in
1. partem quest. 12. art. 2. dubio 3. Secunda do-
cet in visione beata nec dari de facto verbum
creatum, nec dari posse; sed Deum gerere vices
verbi, & uniri cum intellectu beati. Ita Salman-
ricenses, Joannes à S. Thoma, Sanchez, Gonzales
& alii. Tertia sententia media est Suarez, & alio-
rum asserentium nec divinities posse fieri quòd
Deus suppleat vices verbi. Hanc fusè impugnat
Gonzales disp. 2. sect. 4.

§. I.

*Verior & probabilior sententia duplici
conclusionè stabilitur.*

37 **D**ico primò: Beati per visionem beatificam
nullum formant verbum, seu speciem ex-
pressam, Deum sicuti est in se representantem:
Ita colligitur ex D. Thoma hic art. 2. & aliis lo-
cis supra citatis, ubi negat omnem similitudi-
nem, seu representationem divinam essentia crea-
tam, tenentem se ex parte objecti, & gerentem
vices illius, solumque admittit similitudinem ex
parte potentia, quam vocat lumen gloriæ.

Eadem veritas innumerari videtur à Propheta
Psalmo 74. ubi enim communis versio legit, *Te
deet hymnus Deus in Sion*, Chaldaica habet, *Tibi si-
lentium Deus in Sion*; quia licet beati in cœlesti il-
la patria Deum continuo contemplantur & lau-
dent, in visione tamen beatifica nullum produ-
cunt verbum, seu speciem expressam, sed ipsa
essentia divina per seipsam immediate gerit vi-
ces verbi, & speciei expressæ. Hoc autem silen-
tium, seu carentia verbi creati in beatis, oritur
præcipue ex ejus inutilitate. Verbum enim pro-
pter hæc duo præcipue ponitur in intellectu
creato, scilicet ut objectum reddat intelligibile
in actu secundo, & ut sistat illud intra intellectu,
& reddat intimè præsens, per modum termini
intrinseci ipsius intellectionis: At hoc habet di-
vina essentia ex se, & independenter ab omni
forma creatæ; est enim sua intelligibilitas & ac-
tus purus, tam in ordine intelligibili, quam en-
titativo; est etiam intimè præsens, & unita in-
tellectui beatorum, non solum per modum prin-
cipii, sed etiam per modum termini actualis in-
tellectionis: Ergo ex se potest subire rationem
verbi, seu speciei expressæ.

38 **C**onfirmatur, & magis explicatur hæc ratio.
Verbum ponitur, ut terminet actualem intel-
lectionem. Sed essentia divina ratione sui, est om-
nino proportionata intellectui beati, ut termi-
net actualem ejus cognitionem: quia in ratione
objecti tam motivi, quam terminativi, habet om-
ninem rationem formalem intelligibilitatis. Po-
tentia autem beati supponitur sufficienter pro-

A portionata per lumen gloriæ, eam elevans, &
confortans: Ergo superfluit verbum creatum in
visione beatifica, subindeque non datur in illa.

39 **C**onfirmatur ampliùs: Videmus animam no-
stram, quia est in infimo gradu immaterialitatis
rerum spiritualium, pro hoc statu non habere
rationem speciei impressæ, nec expressæ, in co-
gnitione sui; Angelum verò, quia illam excedit
in immaterialitate, habere in sui cognitione ra-
tionem speciei impressæ, non tamen expressæ:
Ergo cum Deus sit in supremo gradu immateria-
litàtis & actus purus in ordine intelligibili, po-
terit gerere vices utriusq; speciei, & esse sua in-
telligibilitas, nò solum in actu primo, & per mo-
dum objecti motivi, sed etiam in actu secundo, &
per modum objecti terminativi. Quapropter ver-
bum in divinis non producitur ex indigentia
objecti, sed ex fecunditate producentis; quia
intellectus Patris est prolificus, & infinite fe-
cundus.

40 **D**ico secundò: Repugnat dari verbum crea-
tum in visione beata.

Fundamentum hujus conclusionis non est aliud,
quàm illud quod articulo precedenti politi-
tum est, pro speciei impressæ neganda; siquidem
illud ipsum quod representat speciei impressæ
in actu primo, & ut objectum intelligibile, re-
presentat expressæ in actu secundo, ut objectum
intellectionis, & per modum termini in quem in-
tellectio fertur; unde speciei expressæ est perfe-
ctior & actualior similitudo objecti, quàm im-
pressæ; & ita si implicet dari speciem impressam
essentia divina ut est in se representativam, eò
quòd nulla forma creata possit esse ejusdem im-
materialitatis cum illa, nec ejus similitudo for-
malis, ut articulo precedenti declaravimus, a
fortiori repugnabit dari speciem expressam,
quidditative Deum representantem.

41 **P**raterea, Deus, cum sit actus purus in ordine
intelligibili, est sua intelligibilitas, non solum in
actu primo, & per modum objecti motivi, sed et-
iam in actu secundo, & per modum objecti ter-
minativi: Ergo sicut essentia divina non potest
fieri proximè intelligibilis ab intellectu creato,
per aliquam speciei impressam creatam; ita nec
actu intellecta, per verbum à beatis expressum,
& ab illis productum.

42 **C**onfirmatur: Deus ex se & ex sua essentia,
non minùs est intelligibilis in actu, quàm intell-
gens, nec minùs est actus purus in ratione intel-
ligibilis, quàm in ratione intelligentis: Ergo si-
cut implicat illum constitui in ratione intelli-
gentis in actu per formam intrinsecam, quale
est intelligere creatum; ita repugnat illum con-
stitui in ratione intelligibilis vel intellecti in ac-
tu, per speciem expressam creatam.

43 **A**ddo, quòd speciei illa ab intellectu beato-
rum expressa, esset infinita in representando, ut
pote essentiam divinam, ejusq; attributa, & cre-
aturas possibiles representans; ut supra diceba-
mus de speciei impressa creata, & consequenter
esset infinitè perfectionis & immaterialitatis
quod omni formæ creatæ & creabili repugnat,
ut ibidem ostendimus.

§. II.

Solvuntur obiectiones.

44 **O**bjicies primò: Verbum est similitudo ob-
jecti ab intellectu producta & expressa:
Sed